

Granskning av årsredovisning 2020

Region Norrbotten

April 2021

Anders Rabb - Auktoriserad revisor

Per Stålberg - Kvalitetssäkrare, certifierad kommunal revisor

Anna Nordqvist, Elin Johansson, Ida Pelli - Projektmedarbetare

Innehållsförteckning

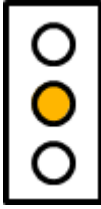

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
Bakgrund	3
Syfte och Revisionsfrågor	3
Revisionskriterier	3
Avgränsning och metod	4
2. Iakttagelser och bedömningar	5
Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning	5
Iakttagelser	5
Förvaltningsberättelse	5
Driftredovisning	5
Investeringsredovisning	7
Bedömning	7
God ekonomisk hushållning	8
Finansiella mål	8
Mål för verksamheten	8
Rättvisande räkenskaper	9
Resultaträkning	9
Balansräkning	9
Kassaflödesanalys	9
Redovisningsprinciper	9
Intäkter och kostnader kopplat till covid-19	9
Bedömning	11

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten granskat regionens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Vi bedömer att årsredovisningen lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt Utifrån årsredovisningens återrapportering bedömer vi att utfallet är förenligt med det finansiella målet som fullmäktige fastställt i budget 2020. Utifrån årsredovisningens återrapportering bedömer vi utfallet vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020. Av årsredovisningen framgår en sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål. Vi delar regionstyrelsens bedömning om att Region Norrbotten har en delvis god ekonomisk hushållning för perioden.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed.	

1. Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 19 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

Verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning ska formuleras och ingå i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Regionstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen har syftat till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen har besvarat följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier har använts i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i regionen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionsred med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och regioner" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av regionens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av regionstyrelsen 2021-03-03 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-14.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomidirektör och redovisningschef.

2. Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska årsredovisningens förvaltningsberättelse innehålla följande:

- en översikt över utvecklingen av regionens verksamhet
- upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för regionen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut
- upplysningar om regionens förväntade utveckling
- upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron
- upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den regionala verksamheten
- en utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
- en utvärdering av regionens ekonomiska ställning
- upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar och årets balanskravsresultat

Regionens förvaltningsberättelse uppfyller kraven i LKBR och RKR:s rekommendationer.

Årets resultat är positivt och uppgår till 877 mnkr. Efter balanskravsjusteringar uppgår resultatet till 947 mnkr. Avsättning till resultatutjämningsreserv föreslås genomföras med 787 mnkr. Årets balanskravsresultat uppgår efter avsättningen till 160 mnkr, vilket motsvarar 1,8% av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår i denna hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Uppställningen följer rekommendationerna från RKR. Driftredovisningen för regionens styrelse och nämnder visar att de sammantaget ger en positiv avvikelse mot budget på 576 mnkr.

Styrelse/nämnd	Intäktsavvikelse	Kostnadsavvikelse	Nettoavvikelse
Regionstyrelsen	1 083	-510	573
Regionala utvecklingsnämnden	19	-27	-7
Patientnämnden	0	1	1
Politisk verksamhet	0	10	10
Totalt (mnr)			576

Hur regionstyrelsens överskott mot budget (576 mnr) är fördelat framgår av nedan tabell.

Division/enhet/område	Intäktsavvikelse	Kostnadsavvikelse	Nettoavvikelse
Division Närsjukvård Lu-Bo	210	-252	-42
Division Närsjukvård övriga länet	76	-93	-17
Division Länssjukvård	144	-111	33
Folktandvård	-62	32	-30
Division Service	74	-57	17
Division Länsteknik	-3	14	12
Regiondirektörens stab & uppdrag	609	-86	522
Avskrivningar	0	8	8
Personalrelaterade kostnader	0	5	5
Finansförvaltning	34	29	64

Av tabellen ovan framgår att Division Länssjukvård, Division service och Division Länsteknik redovisar positiva avvikelser mot budget medan övriga divisioner inte hållit sig inom budgeterade ramar. Vidare uppvisar Regiondirektörens stab och Finansförvaltningen positiva utfall mot budget.

Ekonomiska handlingsplaner

För att åstadkomma uppdraget att ha en ekonomi i balans har divisionerna i sina respektive divisionsplaner för år 2020 identifierat åtgärder som beräknas ge kostnadsminskningar som uppgår till 374,1 mnkr. Det faktiska utfallet blev 201,5 mnkr, se tabell nedan.

Division	Uppdrag 2020	Utfall 2020
Närsjukvårdsdivisionerna	271,6	61,5
Division Länssjukvård	41,6	69,5
Division Service	22,8	29,4
Division Länsteknik	6,3	23,9
Division Folktandvård	31,8	8,1
Totalt (mnkr)	374,1	201,5

I årsredovisningen skriver regionen att utfallet av handlingsplanerna i allt väsentligt är effekter av det pågående omställningsarbetet och att coronapandemin haft en marginell inverkan på utfallet.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt. Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet och följer i allt väsentligt RKR:s rekommendationer.

Under 2020 har regionen investerat för totalt 408 mnkr. Av årets investeringsutgift är 272 mnkr beslutade under tidigare år.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har fastställt ett måldokument för perioden 2020-2022, *Strategisk plan*, innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål utifrån fem perspektiv; Samhälle, Medborgare, Verksamhet, Medarbetare och Ekonomi. Till dessa finns 20 strategiska mål kopplade (fyra i varje perspektiv).

lakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020. Strategisk plan 2020-2022 anger regionens treårsbudget.

Regionfullmäktiges finansiella mål är att regionen redovisar ett positivt balanskravsresultat med en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning. Av årsredovisningen framgår att det finansiella målet är uppfyllt, se tabell nedan.

Finansiellt mål	Utfall 2020	Måloppfyllelse
Balanskravsresultatet ska uppgå till en (1) procent av skatter, statsbidrag och utjämning	10,6 procent	Uppfyllt

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2020. Strategisk plan 2020-2022 anger regionens treårsbudget samt, utifrån de fem perspektiven beskrivet ovan, 20 st strategiska verksamhetsmål.

Av årsredovisningen framgår att 2 av 20 strategiska mål är uppfyllda, 15 mål är delvis uppfyllda, 2 mål är inte uppfyllda och 1 mål kan inte bedömas.

Bedömning

Utifrån årsredovisningens återrapportering bedömer vi att utfallet är förenligt med det finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Utifrån årsredovisningens återrapportering bedömer vi utfallet vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Av årsredovisningen framgår en sammanfattande bedömning av måloppfyllelsen för regionens finansiella mål och verksamhetsmål. Vi delar regionstyrelsens bedömning om att Region Norrbotten har en delvis god ekonomisk hushållning för perioden.

Rättvisande räkenskaper¹

laktagelser

Vid granskningen av regionens årsredovisning har inga väsentliga² avvikelser noterats.

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter. Jämförelsetal för närmast föregående år framgår av redovisningen. Årets resultat uppgår till 877 mnkr (596 mnkr). Verksamhetens resultat, vilket är lika med resultatet före finansiella poster, uppgår till 1 021 mnkr (210 mnkr).

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter. Jämförelsetal för närmast föregående år framgår också av redovisningen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen. Årets kassaflöde är positivt och uppgår till 1 148 mnkr (-192 mnkr).

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper framgår av årsredovisningen.

Intäkter och kostnader kopplat till covid-19

Av årsredovisningen framgår att Region Norrbotten haft kostnader och intäktsbortfall till följd av covid-19 som beräknas uppgå till 542 mnkr. Se tabell nedan för att utläsa hur fördelningen ser ut per post.

Kostnader för covid-verksamhet och intäktsbortfall (mnkr)	
Intäktsbortfall	81
Personalkostnader	304
Övriga kostnader	145
Ombyggnationer	6
Investeringsutgifter	6
Summa	542

¹ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

² Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i regionen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

Fördelningen av kostnader och intäktsbortfall (542 mnkr) kopplat till Division/enhet ser ut enligt nedan.

Division/enhet/område	Mnkr
Division Närsjukvård	243
Division Länssjukvård	170
Folktandvård	30
Division Service	70
Regiongemensamt	19
Länsteknik	6

Av de inköp av inventarier (totalt 165 mnkr) som genomförts under året hänförs 6 mnkr till covid-19 då majoriteten av beloppet avsåg laboratorieutrustning som införskaffats för att utöka testkapaciteten.

Regionen har även erhållit ersättning om 50 mnkr för sjuklönekostnader. Den utökade kostnaden för sjuklön uppgick till 40 mnkr. Vidare framgår att verksamheterna haft minskade kostnader på ca 600 mnkr för neddragen planerad verksamhet. Ersättningen för sjuklönekostnader redovisas bland verksamhetens intäkter.

Totalt har regionens skatteintäkter minskat med 108 mnkr, vilket till stor del hänförs till pandemin. Kompensation i form av statsbidrag har erhållits om 81 mnkr vilka redovisas som generella statsbidrag.

Under hösten togs en återställningsplan fram för att hantera den uppskjutna vården. Framgent bedömer regionen att verksamheternas produktion även behöver ökas genom köp av extern kapacitet. Kostnaden för detta beräknas till drygt 56 mnkr år 2021.

Vi har inom granskningen tagit del de ansökningar och underlag som inlämnats till Socialstyrelsen avseende ersättning för merkostnader kopplat till pandemin. Vid ansökningstillfälle 1 (merkostnader februari-juli) ansökte regionen om totalt 241,7 mnkr. De största posterna i ansökan avsåg merkostnader för personal. Av beslut från Socialstyrelsen (2020-11-27) framgår att regionen erhöll statsbidrag om 105 mnkr, vilket motsvarar 91,4% av godkänt belopp.

Av beslutet framgår vidare att Socialstyrelsen bedömde att 126,8 mnkr avsåg ordinarie kostnader och därmed inte godkändes som merkostnader. Därav lämnades avslag på den delen av ansökan.

Vid ansökningstillfälle 2 (merkostnader augusti-november) ansökte regionen om totalt 80,9 mnkr. Av ansökan framgår att majoriteten av beloppet är hänförligt till hälso- och sjukvårdspersonal (36,6 mnkr) och skyddsutrustning (21 mnkr). Av beslut från Socialstyrelsen (2021-02-15) framgår att regionen beviljas bidrag för hela det ansökta beloppet (80,9 mnkr) samt för resterande 8,6% (9,8 mnkr) som kvarstod från de godkända kostnaderna i den första ansökan.

De ovan nämnda ersättningarna för merkostnaderna redovisas som verksamhetens intäkter i regionens årsredovisning. Regionen redovisade i bokslutet 2020 en fordran om 60 mnkr avseende dessa sökta medel.

Gällande hur redovisningen av regionens intäkter och kostnader kopplat till coronapandemin redovisats har vi sammanfattningsvis inom granskningen inte funnit några avvikelser från gällande lag eller rekommendationer.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed.

2021-04-08

Anders Rabb

*Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor*

Hans Forsström

*Certifierad kommunal revisor
Uppdragsledare*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Region Norrbotten enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2021-01-28. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.